

30 JAN 2009

SAMMEN LAGER VI ET TRYGT OSLO

Det Kongelige Politi og Justisdepartement
Postbok 8005 Dep.
0030 Oslo

JUSTISDEPARTEMENTET	
30 JAN 2009	
SAKSNR.:	200502517
AVD/KONT/BEH:	KOADUSI ET
DDK.NR. 89	ARKIVKODE: 452

Dato: 25.01.09

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh: Lasse Rolén

Arkivkode:

HØRING – NOU 2008:15 - BARN OG STRAFF HØRINGSNOTAT FRA OPPFØLGINGSTEAM I OSLO VED MAJORSTUA POLITISTASJON

Det vises til henvendelse fra Det Kongelige Justis og Politidepartement i brev av 19.12.2008
Oppfølgingsteamene er ført opp som egen høringsinstans

I og med prosjektet i Oslo er organisert under SaLTø modellen vil det samlede hørings notat komme derfra.

Undertegnede har deltatt i møte med Salto koordinatorene i Oslo og SaLTø sekretariatet for drøfting av dette.

Imidlertid vil jeg på oppfordring fra departementet som leder av Oppfølgingsteam i Oslo komme med noen kommentarer til rapporten.

Innledning

Dokumentet tar for seg dagens praksis og gjeldene regelverk og pløyer dypt i forhold til dette. Selv om rapporten foreslår noen endringer og presiseringer foreslås det ingen radikale forandringer eller tiltak for målgruppen.

Utvalgets sammensetting

I forhold til arbeid opp mot målgruppen gjøres dette i dag i stor grad av politiets forebyggende enheter, skolene, og av det kommunale tjenesteapparat så som barnevern, skole osv. Utvalget foreslår også å pålegge disse nye oppgaver. Jeg savner representasjon fra disse sektorene i utvalget.

Målgruppen

Rapporten omhandler en svært liten målgruppe og har i hovedsak konsentrert seg om dette. For Oslos vedkommende er det de siste årene svært få som har kommet inn under kategorien fengslede, noen flere i varetekt, Holdningen både fra politisk hold, fra påtalemyndighet og domstoler har vært at man forsøker å unngå bruk av varetekt og fengsling i forhold til denne aldersgruppen. Like fullt vil vi også i fremtiden fra tid til annen stå overfor enkeltpersoner som må tas vare på og skjermes.

POLITIET

*SaLTø er et samarbeid mellom Oslo politidistrikt og Oslo kommune
Om kriminalforebyggende tiltak blant barn og unge.*

<http://www.salto.oslo.no>

Oslo kommune

Fortsatt et todelt system

Gjennom en ny reaksjon foreslår utvalget at konfliktrådet, barnevernet, politiet m. fl. trekkes inn i straffereaksjonen og straffegjennomføring, som kriminalomsorgen i dag har ansvaret for. Utvalget skulle blant annet vurdere en mulig omlegging av dagens system til et såkalt "ensporet system", dvs en forvaltningsmessig/lovmessig samordning av strafferettssektoren og barnevernssektoren for å forebygge, følge opp og reagere på barne- og ungdomskriminalitet. Utvalgets forslag innebærer at det "tosporede system" beholdes. Utvalget stadfester at det strafferettslige spor må være "hovedsporet" ved alvorlige lovbrudd som kvalifiserer for ubetinget fengsel. Dette kan oppfattes som at man i hovedsak velger i stor grad å opprettholde dagens system med fare for at man opprettholder de samme problemstillinger og utfordringer vi har i forhold til de aller vanskeligste i denne målgruppen.

Domstolene

Det foreslås nye straffereaksjoner som domstolene skal administrere. Utfra dagens situasjon og erfaringer med dagens domstolssystem savnes en bedre utdyping av dette. Erfaring fra dagens domstols behandling overfor barn synes lite egnet og hensiktsmessig. Savner forslag om egen domstol for ungdom.

Egne enheter for unge i kriminalomsorgen.

Erfaringsmessige lener domstolen seg på barnevernet i disse sakene. Barnevernet har i dag ikke tilpassende eller egnede tilbud for denne gruppen. Derfor burde andre alternativer til fengsel vært bedre utredet eventuelt forsøksvis utprøvd.

Utvalget foreslår at det opprettes egne enheter i kriminalomsorgen som skal prioritere unge. Oslo fengsel avdeling C har erfaringer fra dette. Personalet her er sammensatt av både fengselsfaglig personell og barnvern faglig personell, i tillegg til skole /arbeid. Erfaringer herfra kunne videreutvikles.

Barnevernet vil sannsynligvis fortsatt få henvist mange tunge, unge lovbrøyttere til sine institusjoner", som i våre naboland blir behandlet i mer egnede institusjoner enn det vi har i Norge i dag.

En ny straffereaksjon

Forslaget om at straffereaksjonen overfor barn og unge tar i seg prinsippene fra Restorativ Justice er positivt. Likeledes forslaget om at det utarbeides en ungdomsplan inneholdende vitale virke midler som forankres i en domstols avgjørelse vil i større grad forplikte alle involverte også den domfelte. At oppfølgingen av dette tiltaket skal gjøres i Konfliktrådet er en ny tanke i forhold til dagens situasjon hvor oppfølging av ungdom gjøres av det kommunale systemet. En er noe usikker på hvordan utvalgets forslag vil kunne ivaretas på en god måte på landsbasis.

Kartlegging av siktede

Utvalgets forslag om plikt til å foreta kartlegging av alle siktede før saken pådømmes av domstolen er viktig. Nettopp fordi dette har så stor betydning vil jeg imidlertid forslå at det gjøres en psykologisk / psykiatrisk utredning av den enkelte. For denne gruppen kan man anta

at alvorlige skader eller personlighetsforstyrrelser kan ligge til grunn for handlingene. Dagens praksis med kartlegging /personundersøkelse i forhold til denne gruppen er etter mitt syn litt for grunn.

Økonomi -finansiering

Utvalget har i altfor liten grad utredet hvilke strafferettslige, rettsikkerhetsmessige, finansielle konsekvenser m.m. av forslagene vil få for de ulike sektorer, blant annet barnevernet, utdanning, helsesektoren.

Utvalget har foreslått i pkt 9.5.5 at fullmakter og midler overføres til ungdomskoordinatoren og ungdomsstormøtet, uten at dette er utdypet.

Ut fra dagens ordning kan det være noe tilfeldig hvor utgiftene konteres, enten i det kommunale systemet / barnevernet eller i det statlige / kriminalomsorgen. En målsetting i arbeidet må være å få til effektive gode tiltak rettet mot barnet. I hovedsak må midler ligge i, eller tilføres de etater som fatter vedtak og beslutning om tiltak overfor barn. Ved målrettet bruk av økonomi på dette området kunne en tenke seg at tiltak som iverksettes overfor denne gruppen vil utløse midler. En refusjonsordning fra sentralt hold vil øke både muligheten og effektiviteten fra ulike sektorer.

Det må derfor utredes langt bedre behovet for overførings- og refusjonsordninger, samt hvem som har fullmakt til å gi reaksjonen innhold, f. eks plassering i barnevernsinstitusjon som en del av ungdomsplanen.

Lovforslaget

§ 53 nr. 3 bokstav c

Positivt at dette tiltaket tas inn i lovs form slik som her formulert.

§ 18

Kunne tenke meg en sterkere formulering i forhold til barneverntjenestens møteplikt i de sakene der barneverntjenesten allerede er inne. Jfr. Ny § 3-5- der barneverntjenesten har en plikt til å møte i fengslingsmøte.

§12

Formuleringen her er klar og tydelig og vil forhåpentligvis bedre dagens praksis på dette område.

Majorstua politistasjon
Oppfølgingsteam

Lasse Rolén
Leder